

Jornades "Defensant el Territori Nord-Sud: Com desafiem el model polític i econòmic des de les nostres accions i coneixements?"

Defensores de drets humans de l'Amèrica Central visiten Barcelona per connectar els seus aprenentatges amb els processos de defensa del territori que tenen lloc a Catalunya i la Comunitat Valenciana.

Barcelona, 12 de juny de 2024.- Farmamundi, Ecologistes en Acció i Protection International Mesoamèrica organitzen les jornades "Defensant el Territori Nord-Sud: Com desafiem el model polític i econòmic des de les nostres accions i coneixements?", que tindran lloc els dies 27 i 28 de juny de 2024 a La Base Ateneu Cooperatiu (C/ Hortes 10, Barcelona). L'assistència és gratuïta amb inscripció prèvia en aquest [enllaç](#).

Coorganitzades per l'Institut de les Desigualtats i Enginyeria Sense Fronteres, i amb la col·laboració de Perifèries, aquestes jornades compten amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament – Generalitat de Catalunya.

Un context de desprotecció i criminalització

Les violacions dels Drets Humans (DDHH) a la regió mesoamericana continuen sent greus, situant els defensors i defensores en alt risc a causa d'un context sociopolític complex i advers. Els interessos econòmics internacionals de grups de poder en complicitat amb governs locals permissius exacerben la persecució i agressió contra aquests defensors a Guatemala, El Salvador, Hondures i Nicaragua. Davant aquesta situació, es requereix un posicionament ferm d'entitats internacionals amb mandat en DDHH per contribuir a la protecció i la denúncia a nivell internacional d'aquestes problemàtiques.

Aquestes jornades permetran a les defensores compartir els seus testimonis i estratègies de lluita, enfortint vincles i línies d'acció comunes amb organitzacions locals i internacionals per defensar drets en seguretat ambiental, comunitària i de gènere. L'esdeveniment oferirà un espai de debat i recerca conjunta d'estratègies davant problemàtiques mediambientals i de DDHH, com la privatització d'espais naturals i la criminalització d'opositors a projectes extractius.

Aquestes jornades són part del projecte "Suport a la capacitat d'agència i acció política col·lectiva per a la defensa i exigència de drets individuals i col·lectius de comunitats i poblacions amenaçades i criminalitzades en diferents territoris de Guatemala, El Salvador, Nicaragua i Hondures, amb EGIBDH" que busca apoderar col·lectius i persones defensores de DDHH, amb un enfocament de gènere i interseccional, visibilitzant i fent incidència en les agressions als territoris, medi ambient i persones.

La visita de les defensores també s'emmarca en la sèrie d'activitats **“Dues setmanes per Centreamèrica”** organitzada per la Taula Catalana per la Pau i els Drets Humans a l'Amèrica Central (de la qual Farmamundi en forma part), durant les quals es desenvoluparan les jornades ["Drets humans i pau a l'Amèrica Central: reptes i oportunitats"](#) el 17 i 18 de juny; la presentació de l'Informe d'IM-Defensors ['Dades que ens dolent, xarxes que ens salven' 10+ anys d'agressions contra defensores de drets humans de Mesoamèrica \(2012-2023\)](#) i, a més, es comptarà amb la participació de Katia Orantes com a convidada a l'esdeveniment en commemoració de dos anys des de la presentació de l'Informe de la Comissió de la Veritat a Colòmbia, organitzat per la Taula per Colòmbia, a Barcelona.

Programa de les jornades (adjunto programa complet)

Territori Aigua - Dijous 27 de maig

Ponents:

- Katia Orantes, Protection International Mesoamérica (Guatemala)
- Marta Reina Coy Choc: Movimiento de Defensa del Agua Qana' Ch'och' (Guatemala)
- Anna Rius, Institut de les Desigualtats - ESF (Barcelona)
- Edurne Bagué, Aigua és Vida (Barcelona)
- Fang Fang Chen, ISGlobal (Estat espanyol)

Territori Terra: Megaprojectes i extractives - Divendres 28 de maig

Ponents:

- Gisela Rodas, Resistencia Reitoca (Hondures)
- Denia Castillo, Red de Abogadas Defensoras de Derechos Humanos (Hondures)
- Carmen Barreda, Associació Nostra Terra (València)
- Jaume Grau López, Ecologistes en Acció (Barcelona)

Territori Casa - Divendres 28 de maig

Ponents:

- Edipcia Dubón, Puentes para el Desarrollo, Programa de Televisión ContraPoder, Consejo Consultivo del Estado de la Región y Diálogo de Mujeres por la Democracia (Nicaragua)
- Lizbeth Rodríguez Terrero, Sindicat de l'Habitatge del Poble Sec (Barcelona)
- Amaranta Portillo Peña, Las Mélidas (El Salvador)
- Paula Santos, Mujeres Migrantes Diversas (Hondures)
- Machú Ara, Colectivo de Mujeres de Matagalpa i Grup Suport Con Vos (Nicaragua-Barcelona)

Contacte per a mitjans:

Diego Arévalo, 627 935 913 barcelona2@farmamundi.org

Miriam García, 671 419 780, epd.catalunya@farmamundi.org

Defensores centreamericanes en gira per l'Estat espanyol

Gissela Rodas, Reitoca, Francisco Morazán, sud d'Hondures. És defensora indígena lenca del medi ambient i dels drets de les dones. El seu poble porta sis anys defensant el seu territori i l'aigua. La resistència de Reitoca s'ha centrat aquests anys en contra d'un projecte hidroelèctric sobre el Riu Gran Reitoca, que amenaça la vida i existència del seu territori.

Denia Castillo és advocada hondurenca defensora dels drets humans, directora de litigi estratègic de la Red de Abogadas Defensoras de Derechos Humanos (RADDH), organització de la qual és cofundadora. La RADDH acompanya i representa legalment més de 64 casos de defensa de drets humans a la zona sud d'Hondures. Nou d'aquests són casos emblemàtics vinculats amb la defensa de la terra i el territori.

Edipsia Dubón és defensora de drets humans nicaragüenca, directora executiva de l'organització Puentes para el Desarrollo i Directora del Programa de Televisió ContraPoder, consellera al Consell Consultiu de l'Estat de la Regió, coordinadora del Diàleg de Dones per la Democràcia i ex diputada de la Asamblea Nacional per el Movimiento Renovador Sandinista. Exiliada i expatriada del seu país d'origen, dona suport a persones defensores de drets civils i polítics i DESCA des de l'exili.

Katia Orantes és defensora de drets humans guatemalenc. Comunicadora social amb estudis de postgrau en criminalística i criminologia, experiència en investigació social, recerca de persones desaparegudes durant el conflicte armat intern, periodisme feminista i actualment treballa com a oficial de protecció a Protection International Mesoamérica, amb defensores i defensors que defensen el territori i el medi ambient a comunitats rurals de Guatemala.

Amaranta Portillo, llicenciada en Psicologia salvadorenca, psicoterapeuta, facilitadora i activista feminista, és Presidenta de la Junta Directiva de la Asociación Movimiento de Mujeres Mérida Anaya Montes, organització feminista que contribueix a l'apoderament de dones adultes i joves, mitjançant l'organització, mobilització, incidència i defensa dels seus drets humans; promovent una vida lliure de violència, autonomia del seu cos, participació política i autonomia econòmica de les dones.

Marta Reina Coy Choc, defensora de drets humans. Maya q'eqchi', és mestressa de casa, resideix a la línia fronterera entre Guatemala i Mèxic a la Comunitat Sonora del Municipi d'Ixcán, departament de Quiché. Pertany al Consell del Movimiento de Comunidades en defensa del Agua Qana' Ch'och' (la nostra mare terra), organització que cobreix cinc municipis de tres Departaments de l'anomenada Franja Transversal del Norte, tots afectats per l'Agroindústria de la palma d'oli. És trilingüe (maya poqomchi', castellà i maya q'eqchi').